

Барібіна А.О.
ОСОБЛИВОСТІ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ ДЛЯ
НЕСТАНДАРТНИХ ФІГУР

Конструювання одягу передбачає підготовку креслень деталей для створення готового виробу. Всі способи моделювання одягу включають конкретні параметри фігури людини, а також певні особливості при технологічній обробці [1].

Нестандартні фігури – це типи фігур, які відхиляються від умовно стандартних розмірів, форм чи пропорцій, прийнятих у масовому виробництві одягу. Причинами нестандартності можуть бути індивідуальні особливості, фізіологічні відмінності, вікові зміни, захворювання чи спеціальні антропометричні параметри.

Необхідність вивчення особливостей будови людського тіла визначається вимогами до якості одягу, яка повинна відповідати як розміру, так і формі людського тіла. Для того щоб фахівець міг розробити оптимальний дизайн для конкретного замовника, потрібно знання особливостей людського тіла, розмірів і пропорцій окремих частин, закономірностей зміни розмірних характеристик у зв'язку зі зміною форми тіла .

При пошитті одягу необхідно враховувати всі особливості статури, можна адаптувати її або розробити варіанти, які підходять для конкретної або типової фігури споживача. Адаптований варіант одягу зберігає ту саму модну форму, що й для ідеальної фігури, але включає зміни, які забезпечують видиме сприйняття моделі одягу однаково гармонійно як на ідеальній, так і на типовій чи конкретній фігурі. Кращим варіантом моделі одягу є виріб нового зразка, яке відрізняється від запропонованого, його художня і конструктивна структура використовує основні тенденції поточної і майбутньої моди, в той же час маскує недоліки фігури і вигідно підкреслює її гідності.

Метою роботи з розробки конструкцій одягу для індивідуальних споживачів є розробка кращого варіанту модних конструктивних рішень в одязі, з урахуванням персоніфікації споживача, психологічних особливостей, тону його іміджу, соціального статусу в суспільстві, віку і місця проживання. Під час проектування одягу для фігур з різними особливостями статури, важливо використовувати елементи одягу і аксесуари, за допомогою яких можна підігнати ту чи іншу фігуру під бажані форми і пропорції [2].

При конструюванні одягу для нетипових фігур можуть виникати деякі труднощі. Для кожної нетипової фігури необхідно створювати унікальну базову конструкцію, яка враховує індивідуальні особливості форми тіла. Типові розміри та пропорції, які використовують у масовому виробництві, зазвичай не підходять для таких випадків. Коригування конструкції відбувається залежно від особливостей форми тіла, необхідно збільшити або зменшити ширину виробу для забезпечення комфортної посадки; подовжити чи укоротити деталі виробу, зробити додаткові виточки, рельєфи чи інші елементи конструкції, щоб компенсувати особливості фігури. Через

особливості фігури часто виникають проблеми з балансом конструкції: неправильний нахил плечового шва може призвести до деформації верхньої частини виробу; неврахована асиметрія тіла може спричинити нерівномірність посадки; неправильний розподіл розхилу виточок може викликати розходження або деформацію деталей, таких як борти жакета чи складки.

Основними принципами створення лекал для нестандартних фігур є індивідуальні вимірювання, корекція базової конструкції, використання макетного методу. Індивідуальні вимірювання – для забезпечення точної посадки виробу необхідно виконати конкретні заміри, враховуючи обхвати, довжини та пропорції. Важливим етапом є корекція базової конструкції – адаптація стандартних лекал, враховуючи нестандартні параметри: додавання виточок, зміна положення швів, створення асиметричних деталей.

Використання макетного методу – макетування на манекені чи людині, що дозволяє візуально оцінити посадку виробу та внести всі необхідні зміни. Макетування передбачає виконання робочих макетів на всіх етапах проектування і, поряд із графічним ескізуванням стає, творчим методом розробки варіантів рішення. Макетування в процесі проектування одягу проходить методами об'ємно-просторового моделювання на манекені чи фігурі людини: муляжуванням та ескізним наколюванням. Муляжування та ескізне наколювання слугують платформою для експериментів у формоутворенні одягу, надають можливість безпосереднього оцінювання роботи в процесі розробки та моделювання, де результат може повністю трансформуватися в процесі макетування [3].

Рекомендується розробка варіантів конструктивних рішень одягу з урахуванням індивідуальних особливостей фігури. На даний час, актуальним є дослідження та розробка мобільних додатків, які працюють з гардеробом споживача. Багато додатків мають схожі функції, і їх можна знайти в Google Play, AppStore тощо. В цілому, ринок мобільних додатків - це інструмент для створення цілісного образу і розробки рекомендацій по кращим варіантам художніх і конструктивних рішень одягу для індивідуальних споживачів(капсульний гардероб), а також інструменти, що виконують функції організаторів гардероба(планування, збір статистичних даних, пакувальні листи) [2].

Отже, конструювання одягу для нестандартних фігур є напрямком індустрії моди, що дозволяє адаптувати вироби до індивідуальних потреб споживача. Основною метою є забезпечення ідеальної посадки, комфорту та гармонійного зовнішнього вигляду. Поєднання традиційних методів і сучасних технологій створює можливості для розробки якісного та зручного одягу.

Література:

1. Що таке конструювання та моделювання одягу? [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://brilliant.zapisi.cx.ua/ukraincyam/shho-take-konstruyuvannya-ta-modelyuvannya-odiyagu.html>

2. Проектування одягу на нетипові фігури. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2022/ponf_2022.pdf

3. Орлова Н. Реалізація перспективних методів макетування та формоутворення одягу на заняттях із технологій у старшій школі. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uperpnu.pnpu.edu.ua/article/view/205705>

Робота підготовлена під керівництвом асистента кафедри ХТЛПід Ільчук В.М.